

πράξη »»

δίκτυο διάχυσης τεχνολογίας

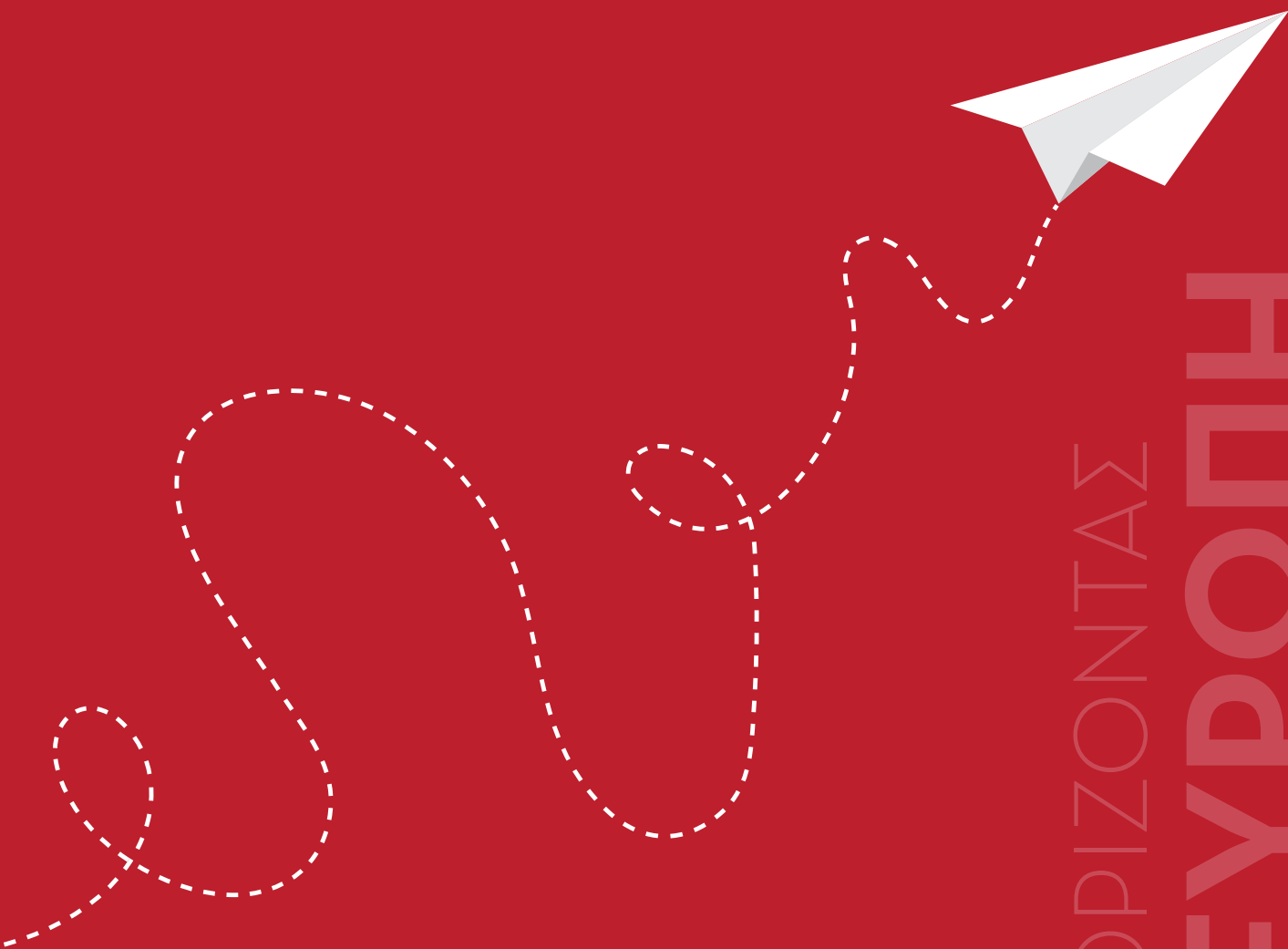
SPREADING EXCELLENCE & WIDENING PARTICIPATION

Η αλλαγή «status» της
Ελλάδας και οι ευκαιρίες
για τους ελληνικούς φορείς

» ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Εισαγωγή	4
B. Τι είναι το «Spreading Excellence & Widening Participation»	5
B1. Αλλαγή «status» της Ελλάδας	6
B2. Κύριες δράσεις (core actions)	6
B2α. ERA Chairs	7
B2β. Twinning	7
B2γ. Teaming	7
B3. Τα οφέλη για τη χώρα	8
B4. Παραδείγματα χωρών «widening»	9
B4α. Κύπρος	9
B4β. Πορτογαλία	9
B4γ. Τσεχία	9
Γ. Το Δίκτυο ΠΡΑΞΗ ως Εθνικό Σημείο Επαφής	10
Δ. Το Δίκτυο ΠΡΑΞΗ	11

ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
ΕΥΡΩΠΗ

»» Α. Εισαγωγή

Παρουσιάζεται η ειδική δέσμη μέτρων **«Spreading Excellence and Widening Participation»** του προγράμματος πλαίσιο **Ορίζοντας 2020** και ιδιαίτερα η αλλαγή του «status» της Ελλάδας σε «widening» στο επόμενο πρόγραμμα πλαίσιο Ορίζοντας Ευρώπη (2021-2027). Η αλλαγή αυτή συνεπάγεται πως πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα της χώρας μας θα έχουν πλέον την ευκαιρία να **αναβαθμιστούν** συνεργαζόμενα με αντίστοιχα ιδρύματα άριστων επιδόσεων άλλων χωρών. Επιπροσθέτως, η Ελλάδα θα έχει την ευκαιρία να φιλοξενήσει κέντρα αριστείας, ιδρύοντας νέα ή αναβαθμίζοντας υφιστάμενα, με σημαντικό **κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο** στις περιφέρειες που θα τα φιλοξενήσουν.

ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ
2020

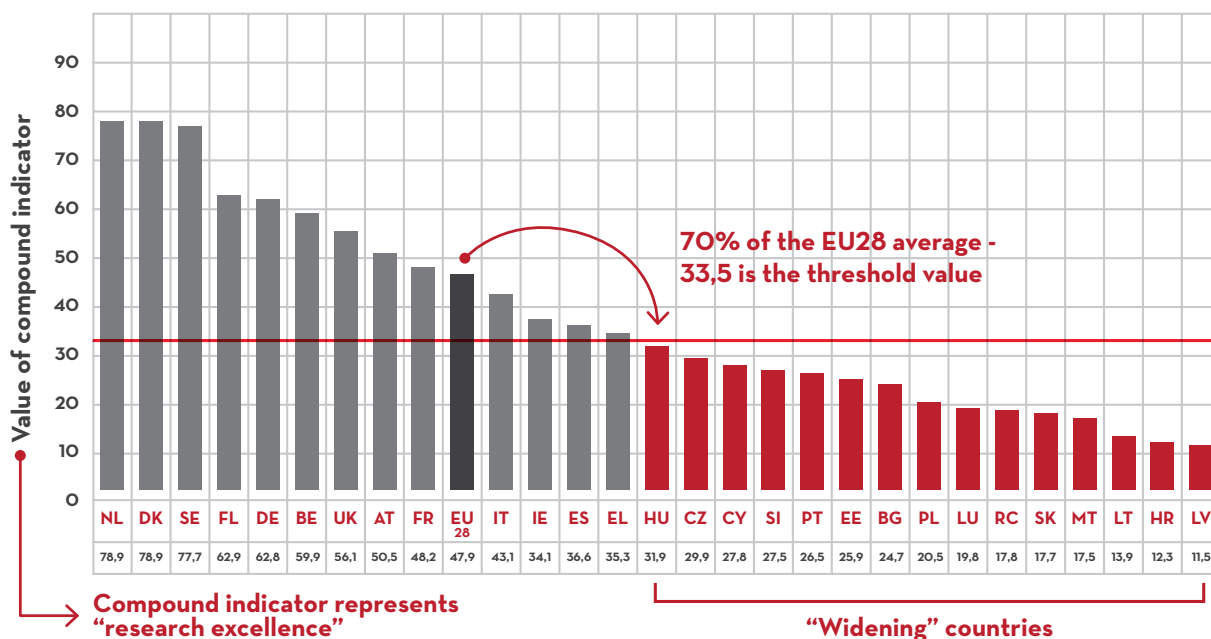
» Β. Τι είναι το «Spreading Excellence & Widening Participation»

Το «Spreading Excellence and Widening Participation» σχεδιάστηκε με σκοπό να **διασφαλιστεί** ότι οι επιδόσεις στην καινοτομία των ευρωπαϊκών κρατών-μελών και των περιφερειών τους θα **βελτιώνονται** και θα **συγκλίνουν**, και αυτό διότι από την ενδιάμεση αξιολόγηση του 7^{ου} προγράμματος πλαίσιο, παρατηρήθηκε χαμηλή συμμετοχή ιδιαίτερα από τα κράτη-μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά το 2004.

Πρόκειται για **δράσεις συντονισμού και υποστήριξης** (coordination and support actions - CSAs), ανοικτές σε όλα τα επιστημονικά πεδία, που βασίζονται στη μακρόπνοη **σύνδεση** μεταξύ πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και ερευνητικών οργανισμών χωρών «widening» με αντίστοιχους οργανισμούς «internationally leading» για τη **μεταφορά τεχνογνωσίας** και την **εμπέδωση καλών πρακτικών**.

Το πρόγραμμα προβλέπει πολύ συγκεκριμένα γεωγραφικά κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία καθορίστηκαν στον Ορίζοντα 2020 βάσει ενός δείκτη που απεικονίζει την **ερευνητική αριστεία** (composite indicator for research excellence). Ο δείκτης αυτός χρησιμοποιείται για τον ορισμό των χωρών «widening» ως αυτές που σημειώνουν επίδοση στην έρευνα και την καινοτομία **κάτω του 70%** του ευρωπαϊκού μέσου όρου (Σχήμα 1).

Στόχος είναι η **αναβάθμιση του ερευνητικού προφίλ** των οργανισμών των χωρών «widening», η επιτυχέστερη προσέλκυση ανταγωνιστικών κονδυλίων, καθώς και η ικανότητά τους να καινοτομούν υπό την καθοδήγηση των οργανισμών «internationally leading».

Ο δείκτης που κατηγοριοποιεί τα κράτη-μέλη της ΕΕ σε «widening» στον Ορίζοντα 2020
Πηγή: NCP_WIDE.NET Project, έτος 2015

» B1. Αλλαγή «status» της Ελλάδας

Η Ελλάδα, στο νέο πρόγραμμα πλαίσιο **Ορίζοντας Ευρώπη**, αρχής γενομένης από το 2021, θα θεωρείται χώρα **«widening»**, με αποτέλεσμα -κυρίως- πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα από τη χώρα μας να είναι επιλέξιμα ως συντονιστές των κυρίων δράσεων **«Teaming»**, **«Twinning»** και **«ERA Chairs»** (βλ. επόμενη ενότητα).

Ιδιαίτερα η δράση **«Teaming»** αποτελεί ευκαιρία για την Ελλάδα, για την καλύτερη υλοποίηση της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης, **αναβαθμίζοντας** τα ερευνητικά και πανεπιστημιακά της ιδρύματα μέσω της εισροής τεχνογνωσίας από αντίστοιχα ιδρύματα διεθνούς κύρους, της ανάπτυξης υποδομών μέσω του συνδυασμού διαφόρων **πηγών χρηματοδότησης** και των συνεργειών που θα απορρεύσουν από τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων του οικοσυστήματος.

» B2. Κύριες δράσεις (core actions)

Οι κύριες δράσεις της δέσμης μέτρων «Spreading Excellence and Widening Participation» τόσο στον Ορίζοντα 2020 όσο και στον Ορίζοντα Ευρώπη είναι οι: ✓ **«ERA Chairs»** ✓ **«Twinning»** ✓ **«Teaming»** οι οποίες και αναλύονται παρακάτω.

Κάθε πρόταση που υποβάλλεται πρέπει να έχει **συντονιστή από χώρα «widening»** και τουλάχιστον έναν «internationally leading» οργανισμό από χώρα διαφορετική από αυτήν του συντονιστή για τη δράση «Teaming» ή τουλάχιστον δύο οργανισμούς για τη δράση «Twinning». Η δράση «ERA Chairs» είναι «monobeneficiary», δηλαδή **δεν απαιτείται** η σύσταση κοινοπραξίας.

» B2α. ERA Chairs

Αφορά τη σύσταση «Εδρών Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας» που θα φιλοξενηθούν από οργανισμούς με **προοπτική για επίτευξη ερευνητικής αριστείας** μέσω της προσέλκυσης εξαιρετικών ακαδημαϊκών και των ομάδων τους.

Σκοπός είναι η **προσέλκυση και διατήρηση** ανθρώπινου δυναμικού υψηλής ποιότητας υπό την επίβλεψη του κάτοχου της έδρας, ο οποίος κατευθύνει και την υλοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών για την επίτευξη αριστείας σε **βιώσιμο ορίζοντα**. Οι ενδιαφερόμενοι οργανισμοί υποβάλλουν πρόταση για την πρόσληψη εξαιρετικού ακαδημαϊκού, οποιασδήποτε εθνικότητας και μεταξύ των «key performance indicators» συγκαταλέγεται και η **συνεισφορά** στην ανάπτυξη νέων προϊόντων/υπηρεσιών.

Δράση ανοικτή σε οποιοδήποτε επιστημονικό πεδίο (bottom-up)

Χρηματοδότηση: έως 2,5 εκατομμύρια ευρώ για 6 έτη

» B2β. Twinning

Αφορά την **αδελφοποίηση ιδρυμάτων**, δηλαδή τη συνεργασία ερευνητικών ομάδων από πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών. Περιλαμβάνονται δραστηριότητες με στόχο την **ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών**, όπως για παράδειγμα ανταλλαγές προσωπικού (staff exchanges), επισκέψεις εμπειρογνομώνων (expert visits) και εκπαιδευτικά σεμινάρια. Απαιτείται η δημιουργία κοινοπραξίας τουλάχιστον **3 εταίρων** από **3 τουλάχιστον κράτη-μέλη** της ΕΕ ή συνδεδεμένες χώρες με τον **Ορίζοντα 2020/Ορίζοντα Ευρώπη**.

Δράση ανοικτή σε οποιοδήποτε επιστημονικό πεδίο (bottom-up)

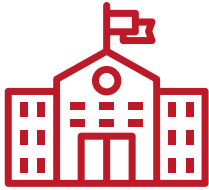
Χρηματοδότηση: έως 900 χιλιάδες ευρώ για 3 έτη

» B2γ. Teaming

Αποτελεί τη ναυαρχίδα της ειδικής δέσμης μέτρων και αφορά την **ίδρυση/αναβάθμιση κέντρων αριστείας** στις χώρες «widening» υπό την καθοδήγηση τουλάχιστον ενός «internationally leading» οργανισμού και υλοποιείται σε **δύο φάσεις**. Σημειώνεται πως το αντικείμενο του κέντρου αριστείας πρέπει να συνδέεται με τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης της χώρας/περιφέρειας που θα το φιλοξενήσει.

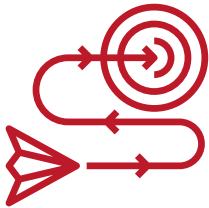
Η **πρώτη φάση (Teaming-1)** αφορά την ανάπτυξη business plan με προϋπολογισμό 400 χιλιάδες ευρώ για ένα έτος. Η **δεύτερη φάση (Teaming-2)** αφορά προκήρυξη μόνο για τα έργα «Teaming-1» με σκοπό τη χρηματοδότηση της λειτουργίας του κέντρου αριστείας. Η χρηματοδότηση φτάνει τα 15 εκατομμύρια ευρώ για 5-7 έτη. Καλύπτονται δαπάνες ίδρυσης, λειτουργίας, προσωπικού, καθώς και της συμμετοχής των «internationally leading» εταίρων.

» Β3. Τα οφέλη για τη χώρα

01

Πόροι προοριζόμενοι για την **αναβάθμιση** πανεπιστημιακών ιδρυμάτων/ερευνητικών ινστιτούτων.

02

Εκπλήρωση του **στρατηγικού σχεδιασμού** των ιδρυμάτων και της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης των περιφερειών της χώρας.

03

Μακροπρόθεσμη συνεργασία με **εταίρους διεθνούς κύρους** και κατ' επέκταση κοινή ερευνητική συνεργασία, εμπέδωση της τεχνογνωσίας τους και πρόσβαση στο συνεργατικό τους δίκτυο.

04

Διεπαφή με τη βιομηχανία, ανάπτυξη δραστηριοτήτων «tech-transfer» με στόχο την **καλλιέργεια επιχειρηματικής κουλτούρας**.

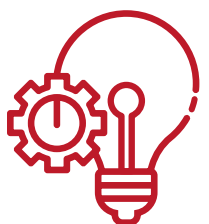
05

Κίνητρο για υλοποίηση **διαρθρωτικών αλλαγών**.

06

Απόκτηση **state-of-art υποδομών** μέσω της υποχρεωτικής μόχλευσης πόρων από άλλα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά επενδυτικά ταμεία ή/και κρατικό προϋπολογισμό.

07

Τεχνογνωσία στη **συνδυαστική χρήση** διαρθρωτικών πόρων με τα προγράμματα πλαίσιο.

» B4. Παραδείγματα χωρών «widening»*

» B4α. Κύπρος

Η Κύπρος κατέχει την **πρωτιά** στο «Spreading Excellence and Widening Participation» και την 22^η θέση στον Ορίζοντα 2020. Έχει συνολικά λάβει **85 εκατομμύρια ευρώ** από **79 συμμετοχές**, αθροίζοντας από τη δέσμη μέτρων το 1/3 της συνολικής της χρηματοδότησης από τον Ορίζοντα 2020 (231 εκατομμύρια ευρώ). Φιλοξενεί **6 κέντρα αριστείας** συγκεντρώνοντας 68,5 εκατομμύρια ευρώ και δεσμεύοντας τουλάχιστον ισόποση χρηματοδότηση από υποχρεωτική μόχλευση πόρων. Επιπλέον, υλοποιεί **12 έργα «Twinning»** ύψους 4,5 εκατομμυρίων ευρώ και **5 έργα «ERA Chairs»** ύψους σχεδόν 12,3 εκατομμυρίων ευρώ.

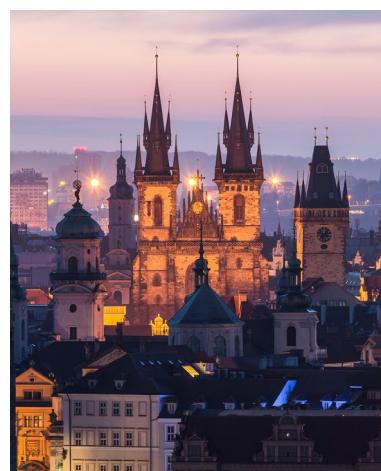
» B4β. Πορτογαλία

Η Πορτογαλία κατατάσσεται **2^η** στο «Spreading Excellence and Widening Participation» και 17^η στον Ορίζοντα 2020. Έχει συγκεντρώσει **66,9 εκατομμύρια ευρώ** από **86 συμμετοχές**, το οποίο αντιστοιχεί στο 7,6% της συνολικής της χρηματοδότησης στον Ορίζοντα 2020 (877,6 εκατομμύρια ευρώ). Φιλοξενεί **3 κέντρα αριστείας** συγκεντρώνοντας 37 εκατομμύρια ευρώ και δεσμεύοντας τουλάχιστον ισόποση χρηματοδότηση από υποχρεωτική μόχλευση πόρων. Επιπλέον, υλοποιεί **28 έργα «Twinning»** ύψους 12,9 εκατομμυρίων ευρώ και **7 έργα «ERA Chairs»** ύψους σχεδόν 17,2 εκατομμυρίων ευρώ.

» B4γ. Τσεχία

Η Τσεχία κατατάσσεται **5^η** στο «Spreading Excellence and Widening Participation» και 19^η στον Ορίζοντα 2020. Έχει συγκεντρώσει **43,6 εκατομμύρια ευρώ** από **37 συμμετοχές** σε όλες τις κύριες δράσεις, οι οποίες αντιστοιχούν σχεδόν στο 10,9% της χρηματοδότησής της στον Ορίζοντα 2020 (401,5 εκατομμύρια ευρώ). Φιλοξενεί **3 κέντρα αριστείας** συγκεντρώνοντας 31 εκατομμύρια ευρώ και δεσμεύοντας τουλάχιστον ισόποση χρηματοδότηση από υποχρεωτική μόχλευση πόρων. Επιπλέον, υλοποιεί **13 έργα «Twinning»** ύψους 5,3 εκατομμυρίων ευρώ και **3 έργα «ERA Chairs»** ύψους 7,5 εκατομμυρίων ευρώ.

* Πηγή: Funding and Tenders Portal: Dashboard. Τα ποσά των έργων της οριζόντιας δέσμης μέτρων “Spreading Excellence and Widening Participation” προκύπτουν σύμφωνα με τα συμβολαιοποιημένα έργα από την αρχή του Ορίζοντα 2020 μέχρι και τις προκηρύξεις με έτος συμβασιοποίησης το 2019.

» Γ. Το Δίκτυο ΠΡΑΞΗ ως Εθνικό Σημείο Επαφής

Το **Δίκτυο ΠΡΑΞΗ** είναι Εθνικό Σημείο Επαφής (ΕΣΕ) και αποτελεί **επίσημο φορέα** ενημέρωσης και υποστήριξης ελληνικών φορέων για τη συμμετοχή τους στα προγράμματα πλαίσιο. Ορισμένο ως **ΕΣΕ** για τα προγράμματα πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1998, το Δίκτυο ΠΡΑΞΗ προσφέρει τις υπηρεσίες του σε επιχειρήσεις, ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα, φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, τοπική αυτοδιοίκηση και ιδιώτες σε όλη την Ελλάδα.

Πιο συγκεκριμένα, το Δίκτυο ΠΡΑΞΗ ως ΕΣΕ παρέχει:

● ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Γενικές πληροφορίες για **τα προγράμματα πλαίσιο** και τις **ευκαιρίες χρηματοδότησης**, καθώς και διευκρινίσεις για τους κανόνες συμμετοχής, τα ποσοστά χρηματοδότησης, τη διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης κ.ά. Διοργάνωση **ενημερωτικών εκδηλώσεων** και σεμιναρίων για τα προγράμματα πλαίσιο και τις σχετικές θεματικές περιοχές.

● ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Υποστήριξη για την εξέλιξη και χρηματοδότηση μιας ιδέας, την **επιλογή** κατάλληλου χρηματοδοτικού εργαλείου, προκήρυξης και θέματος. Συμβουλευτική υποστήριξη κατά την προετοιμασία πρότασης και συγκεκριμένα για το **περιεχόμενο**, τη **δομή**, την **κοινοπραξία**, τον προϋπολογισμό κ.ά. Διευκρινίσεις για τα νομικά και οικονομικά θέματα. Συμβουλές για τη **διαχείριση διανοητικής ιδιοκτησίας** κατά την προετοιμασία της πρότασης και την υλοποίηση του έργου.

● ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Υποστήριξη στη **συγγραφή προτάσεων**, τόσο στο αρχικό στάδιο όσο και πριν την υποβολή (pre-screening), βάσει των **απαιτήσεων** της ειδικής δέσμης μέτρων «Spreading Excellence and Widening Participation».

● ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΤΑΙΡΩΝ

Υποστήριξη για την **αναζήτηση εταίρων** στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Διοργάνωση εκδηλώσεων δικτύωσης και προώθηση αιτημάτων συνεργασίας.

Εθνικά Σημεία Επαφής

«Spreading Excellence and Widening Participation»

Βασιλική Καλοδήμου

☎ 210 3607690 ✉ vkalodimou@praxinetwork.gr

Δρ Αχιλλέας Μπάρλας

☎ 24210 32762 ✉ barlas@praxinetwork.gr

» Δ. Το Δίκτυο ΠΡΑΞΗ

Το Δίκτυο ΠΡΑΞΗ ξεκίνησε από την ανάγκη σύνδεσης της **έρευνας** με την **παραγωγή** και εξελίχθηκε σε έναν από τους σημαντικότερους οργανισμούς υποστήριξης της **καινοτομίας** και της **μεταφοράς τεχνολογίας** σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Διαθέτοντας 25ετή και πλέον εμπειρία και τεχνογνωσία, απασχολώντας περισσότερα από 30 στελέχη υψηλής ακαδημαϊκής κατάρτισης, με παρουσία σε 5 πόλεις της Ελλάδας και ισχυρά διεθνή δίκτυα συνεργατών, λειτουργεί ως σημείο αναφοράς της ερευνητικής κοινότητας σε θέματα μεταφοράς τεχνολογίας και αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων, παρέχοντας **υψηλής προστιθέμενης αξίας** υπηρεσίες σε εταιρείες, ιδρύματα, και οργανισμούς, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Επιπλέον, υποστηρίζει καθημερινά την **ελληνική βιομηχανία και επιχειρηματικότητα** έντασης γνώσης με υπηρεσίες ενημέρωσης, δικτύωσης και συμβουλευτικής σε θέματα χρηματοδοτήσεων, προστασίας διανοητικής ιδιοκτησίας, επιχειρηματικής ευφυΐας και ανάπτυξης νέων προϊόντων και αγορών.

Περισσότερες Πληροφορίες

Παναγιώτης Καρνιούρας

✉ karniouras@praxinetwork.gr

☎ 210 3607690

Χριστιάνα Σιαμπέκου

✉ siambekou@praxinetwork.gr

☎ 210 3607690

πραξη »»

δίκτυο διάχυσης τεχνολογίας

Δίκτυο ΠΡΑΞΗ

Αθήνα | Ηράκλειο | Θεσσαλονίκη |
Βόλος | Πάτρα

Κεντρικά γραφεία:

Κολοκοτρώνη 8, 105 61, Αθήνα

Τηλ.: 210 3607690

E-mail: praxi@praxinetwork.gr

www.praxinetwork.gr